

VA-osasto

10.12.1975

1

Kalevankatu 6 00100 HELSINKI 10

Puhelin 642 511

Työeläkelaitoksille

PERUSTEET VALTIOLLE SUORITETTAVIEN LEL 5 § 2 MOMENTIN MUKAISTEN
PÄÄOMA-ARVOJEN LASKEMISEKSI

Sosiaali- ja terveysministeriö on 13.11.1975 antamallaan päätöksellä (20579/959/75) vahvistanut ne perusteet, joiden mukaan valtiolle suoritettava lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 5 §:n 2 momentin mukainen eläkkeen pääoma-arvo laskeaan. Perusteet korvaavat Eläketurvakeskuksen yleiskirjeessä 11/72 mainitut perusteet.

Työntekijän luopuessa LEL:n mukaisesta eläkkeestä joudutaan pääoma-arvo edelleen suorittamaan valtiolle, mikäli henkilö on valtion eläkelain voimaantulon lain (281/66) 4 §:n nojalla säilyttänyt siinä tarkoitettun oikeutensa eläkkeeseen valtion varoista. Samoin sellaisen valtion työkyvyttömyyseläkkeen muuttuessa vanhuuseläkkeeksi, jolloin työntekijä on ennen 1.1.1969 voimassa olleen lainsäädännön perusteella valinnut valtion työkyvyttömyyseläkkeen, suoritetaan vanhuuseläkkeen pääoma-arvo valtiolle. Eläketurvakeskus lähettää työeläkekassoille nämä perusteet ohjeina. Näitä perusteita on sovellettava ensi kerran jälkeen 30.6.1975 maksettavissa pääoma-arvon palautuksissa.

Koska TEL-, YEL- ja MYEL-eläkelaitokset tulevat verraten harvoin määräämään näitä pääoma-arvoja, on katsottu tarkoituksenmukaisemmaksi, että eläkelaitos tarvittaessa pyytää perusteet Eläketurvakeskukselta. Eläketurvakeskus voi tällöin myös laskea mainitun pääoma-arvon yksittäistapauksissa.

ELÄKETURVAKESKUS

Jouko Sirkesalo
Jouko Sirkesalo

Alpo Mustonen
Alpo Mustonen

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖ

ETK saap.

19 XI. 1975

Helsinki 13.11.1975

No 20579/959/75
Viite

Eläketurvakeskus
Kalevankatu 6

00100 Helsinki 10

Asia perusteiden vahvistaminen
valtiolle suoritettavan
eläkkeen pääoma-arvon las-
kemiseksi

./.

Sosiaali- ja terveysministeriö hankittuaan asiasta valtiovarainministeriön lausunnon on tänään tekemällä päätöksellä vahvistanut oheisen liitteen mukaisina ne perusteet, joiden mukaan valtiolle suoritettavan lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 5 §:n 2 momentin mukainen eläkkeen pääoma-arvo lasketaan.

Tämän ministeriö ilmoittaa eläketurvakeskukselle tiedoksi sekä samalla pyytää eläketurvakeskusta saattamaan asia edelleen eläkelaitoksille tiedoksi.

M i n i s t e r i

Grels Teir

Osastopäällikkö

Altti Aurela

Vastauksessa pyydetään viittaamaan kirjelmän numeroon ja päivytykseen

P E R U S T E E T

VALTIOLLE SUORITETTAVAN ELÄKKEEN PÄÄOMA-ARVON LASKEMISEKSI

Näitä perusteita sovelletaan laskettaessa LEL:n 5 §:n 2 momentin, sellaisena kuin se on 16.12.1966 annetussa laissa (640/66), perusteella valtiolle maksettavia pääoma-arvosuorituksia. Perusteita sovelletaan tällöin myös LEL:n muuttamisesta 31.12.1968/794 annetun lain perusteella sellaisen eläketapahtuman sattuessa, jolloin henkilö on säilyttänyt valtion eläkelain voimaanpanolain (281/66) 4 §:n nojalla siinä tarkoitettun oikeuden eläkkeeseen valtion varoista.

Näitä ohjeita on sovellettava ensi kerran jälkeen 30.6.1975 maksettavissa pääoma-arvon palautuksissa ja ne korvaavat sosiaali- ja terveysministeriön 9.2.1972 vahvistamat perusteet.

LEL:iin 16.12.1966 säädetyn 5 § 2 momentin mukainen valtiolle suoritettava eläkkeen pääoma-arvo on

$$(E + E') \bar{A} .$$

Suure E (mk/v) on:

$$E = \frac{K}{100} \sum_{B_i \geq R_i} \frac{I}{I_i} A_i ,$$

missä

A_i = vuonna i valtion maksamat LEL:iin 16.12.1966 säädetyssä 5 §:n 2 momentissa tarkoitettut, työntekijän 23 vuoden täyttämisen jälkeen, mutta ennen valtion eläkkeen alkamisajankohtaa ansaitsemat palkat. Jos valtion eläke alkaa jälkeen 31.12.1968, otetaan kuitenkin huomioon vain työntekijän 65 vuoden täyttämistä seuraavaa kuukautta ennen ansaitsemat palkat,

B_i = vuonna i työntekijän 23 vuoden täyttämisen jälkeen, mutta ennen valtion eläkkeen alkamisajankohtaa LEL:n alaisissa työsuhteissa ansaitsemat palkat. Jos valtion eläke alkaa jälkeen 31.12.1968, otetaan kuitenkin huomioon vain työntekijän 65 vuoden täyttämistä seuraavaa kuukautta ennen ansaitsemat palkat,

I = valtion eläkkeen alkamisvuoden mukainen palkkaindeksi,

I_i = vuoden i palkkaindeksi.

Suure R_i määritellään seuraavasti:

i	R_i
1962-1964	800
1965-1966	1000
1967-1969	1200
$i \geq 1970$	$2I_i$

Suure K määritellään seuraavasti:

1) Jos valtion eläke alkaa ennen 1.1.1969, suure K on:

Työntekijän syntymävuosi	K	Työntekijän syntymävuosi	K
1897	9,00	1908	1,82
1898	7,55	1909	1,67
1899	6,30	1910	1,54
1900	5,27	1911	1,43
1901	4,45	1912	1,33
1902	3,80	1913	1,25
1903	3,28	1914	1,18
1904	2,85	1915	1,11
1905	2,50	1916	1,05
1906	2,22	jälkeen 1916	1,00
1907	2,00		

2) Jos valtion eläke alkaa 1.1.1969 - 30.6.1975:

$$K = \frac{12 p}{T \min(1,s)} ,$$

missä

T = niiden kuukausien lukumäärä, jotka sisältyvät aikaan heinäkuun alusta 1962 sen kalenterikuukauden loppuun, jona työntekijä täyttää 65 vuotta,

$p = \frac{T}{12}$, kuitenkin ennen 1.7.1919 syntyneillä suure p on:

Työntekijän syntymävuosi	p
1897	16
1898	17
1899	18
1900	19
1901	20
1902	21
1903-1919	22

s = sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön päätöksen no 674/7.11.1969 1 §:ssä esitetty kerroin laskettuna ko. päätöksen 2 §:n mukaisesti, kun eläkkeelle siirtymistä vastaavana ikänä pidetään valtion eläkkeen alkamisajankohdan mukaista ikää.

3) Jos valtion vanhuuseläke alkaa 1.7.1975 tai sen jälkeen ja se on ennen 1.7.1975 alkaneen työkyvyttömyyseläkkeen jatkoa:

$$K = \frac{12 p'}{T \min(1,s)} ,$$

missä

$p' = \frac{T}{12}$, kuitenkin vähintään 25.

4) Jos valtion eläke alkaa 1.7.1975 tai sen jälkeen eikä sisälly kohtaan 3):

$$K = \frac{12 p''}{T \min(1, s)},$$

missä

$$p'' = \frac{T}{8}, \text{ kuitenkin vähintään } 33.$$

Suure E' (mk/v) on:

1) Jos työntekijälle on myönnetty valtion vanhuuseläke:

$$E' = 0$$

2) Jos työntekijälle on myönnetty valtion työkyvyttömyyseläke:

$$E' = 0, \text{ kun } B_r < R$$

$$= \frac{K t}{1200 \max(h, 1/12)} \sum_{B'_i \geq R_i} \frac{I}{I_i} A'_i, \text{ kun } B_r \geq R \text{ ja } h > 0,$$

$$= \frac{K t R}{1200} \frac{A_r}{B_r}, \text{ kun } B_r \geq R \text{ ja } h = 0,$$

missä

$A'_i = A_i$, paitsi että ansiot otetaan huomioon työntekijän 18 vuoden täyttämisen jälkeen,

$B'_i = B_i$, paitsi että ansiot otetaan huomioon työntekijän 18 vuoden täyttämisen jälkeen,

$t =$ aika valtion työkyvyttömyyseläkkeen alkamisesta 65 vuoden ikään täysinä kuukausina,

h = työntekijän vakuutusvuosien lukumäärä. Vakuutusvuosia ovat kaikki ne vuodet, jolloin $B'_i \geq R_i$. Jos se vuosi, jolloin valtion eläke alkaa, on vakuutusvuosi, otetaan tästä vuodesta huomioon vain se osa, joka on kulunut vuoden alusta valtion eläkkeen alkamisajankohtaan saakka. Vastaavasti, mikäli vakuutusvuodeksi on luettava se vuosi, jona vakuutettu on täyttänyt 18 vuotta, mainitusta vuodesta otetaan huomioon vain se osa, jona vakuutettu on täyttänyt sanotun iän. Vuosi 1962 otetaan huomioon enintään puolena vuotena,

R = R_i , kun i on valtion eläkkeen alkamisvuosi,

B_r = kaikki työntekijän 18 vuoden täyttämisen jälkeen, puolentoista vuoden ajalta ennen valtion eläkkeen alkamisajankohtaa LEL:n alaisissa työsuhteissa ansaitsemat palkat muutettuna siten kuin LEL:n 12 §:n mukainen sosiaali- ja terveystieteiden päätös edellyttää. Jos työntekijä on ollut vuoden aikana ennen valtion eläkkeen alkamista muussa kuin LEL:n alaisessa työsuhteessa, jonka perusteella hänellä on oikeus laissa säädettyyn tai julkisen eläkesäännön mukaiseen eläketurvaan, ei ennen sanotun työsuhteen alkamista ansaittua palkkaa oteta huomioon,

A_r = B_r , paitsi että työntekijän ansiolina pidetään vain valtion maksamia LEL:iin 16.12.1966 säädetyssä 5 § 2 momentissa tarkoitettuja palkkoja.

Suure $\bar{A}$ on:

1) Jos työntekijälle on myönnetty valtion vanhuuseläke:

$$\bar{A} = \bar{B} + a \left[\min\left(\bar{B}, \frac{D_{\max(65,x)}}{D_x} \bar{a} \frac{1}{[17,5-z_1]^+}\right) + \min\left(\bar{B}, \frac{D_{\max(65,x)}}{D_x} \bar{a} \frac{1}{[17,5-z_2]^+}\right) \right]$$

missä

$$\bar{B} = \min \left\{ \frac{\bar{N}_{65}}{D_x}, \frac{\bar{N}_x}{D_x} \right\}$$

laskuperustemalli 1962:n mukaisena. Valitaan erikoisvakiot (b1) = 0.05 sekä (b2) = 0 miehille ja (b2) = -7 naisille ja (b15) = 0,

a = 0.2, jos valtion eläke alkaa ennen 1.7.1975 tai valtion vanhuuseläke on ennen 1.7.1975 alkaneen työkyvyttömyyseläkkeen jatkoa,

$$= \frac{[20 - [v - 1919]^+]^+}{100}, \text{ muissa tapauksissa,}$$

v = työntekijän syntymävuosi,

x = työntekijän ikä pyöristettynä lähimpään kokonaiseen vuoteen valtion eläkkeen alkaessa,

z₁ = lapsikorotukseen oikeuttavan nuorimman lapsen täyttämä ikä kokonaisina vuosina valtion eläkkeen alkamisajankohdan mukaisena tai sen ajankohdan mukaisena, jolloin työntekijä täyttäisi 65 vuotta, mikäli valtion vanhuuseläke on alkanut aikaisemmin,

z₂ = lapsikorotukseen oikeuttavan toiseksi nuorimman lapsen täyttämä ikä kokonaisina vuosina valtion eläkkeen alkamisajankohdan mukaisena tai sen ajankohdan mukaisena, jolloin työntekijä täyttäisi 65 vuotta, mikäli valtion vanhuuseläke on alkanut aikaisemmin.

2) Jos työntekijälle on myönnetty valtion työkyvyttömyyseläke:

$$\bar{A} = \bar{B} + a \left[\min \left(\bar{B}, \bar{a} \frac{1}{[17,5 - z_1]^+} \right) + \min \left(\bar{B}, \bar{a} \frac{1}{[17,5 - z_2]^+} \right) \right],$$

missä

z_1 = lapsikorotukseen oikeuttavan nuorimman lapsen täyttämä ikä kokonaisina vuosina valtion eläkkeen alkamisajankohdan mukaisena,

z_2 = lapsikorotukseen oikeuttavan toiseksi nuorimman lapsen täyttämä ikä kokonaisina vuosina valtion eläkkeen alkamisajankohdan mukaisena.

Suure $\bar{B}$ saadaan seuraavasta taulukosta:

Työntekijän täyttämä ikä kokonaisina vuosina valtion eläkkeen alkamishetkellä:

$\bar{B}$

18-54	5,2
55	4,9
56	4,6
57	4,3
58	4,0
59	3,7
60	3,2
61	2,7
62	2,1
63	1,3
64	0,5

Jos valtion työkyvyttömyyseläke alkaa puolen vuoden kuluessa edellisen valtion työkyvyttömyyseläkkeen päättymisestä, on suure $\bar{A} = 0$.

$\bar{A}$ -lausekkeissa jälkimmäinen termi vastaa eläkkeen lapsikorotusosuutta. Jos valtion eläke alkaa ennen 1.7.1971, niin $\bar{A} = \bar{B}$.

Laskettaessa suoritukselle hyvitystä eläkkeen alkamishetken ja maksamishetken väliseltä ajalta käytetään 5 %:n korkokantaa.